

TIGER- BERÄTTELSE

Aktiviteter för
årskurs 1–5

© Staffan Widstrand / WWF

ÖVERSIKT

Tigrar! De stryker omkring, vackra och mäktiga. De finns med i berättelserna du hörde när du var liten och de dyker upp i poesin du läser som vuxen. Men, antalet tigrar har sjunkit kraftigt. Under det senaste århundradet har antalet vilda tigrar minskat med över 95 %! Tre av de nio underarterna av tigrar är redan utdöda och det finns idag fler tigrar som lever i fångenskap i USA än vad det finns tigrar ute i det vilda. Hoten mot den vilda tigern är många.

De två största är förlusten av deras livsmiljöer samt tjuvjakt. Tigrarnas kroppsdelar och päls är eftertraktade och används i traditionell asiatisk medicin eller för att de ses som

Syftet med det här materialet är att uppmuntra 7–11-åringar att ta reda på mer om detta ikoniska djur och de hot den möter. Det gör de bland annat genom att utveckla egna tankar och idéer om miljöproblemen med hjälp av kreativt skrivande. Materialet innehåller enkla aktiviteter som hjälper eleverna att utveckla sin förståelse för naturen och att reflektera kring hur deras egna handlingar kan hjälpa till att forma framtiden.

TRE AV DE NIO
UNDERARTERNA
AV TIGRAR ÄR
REDAN UTDÖDA

AKTIVITETER

Pictionary med utrotningshotade

djur: Eleverna utforskar varför vissa arter är i riskzonen för att bli utrotningshotade och vad som kan göras för att stoppa detta.

En upptäcktsresandes blogg:

Eleverna tar, genom kreativt skrivande, reda på mer om tigerns livsmiljö och beskriver hur det skulle kännas att möta en tiger ansikte mot ansikte ute i det vilda ...

Tigerhaiku: En övning i poetiskt skrivande om tigern, som uppmuntrar eleverna att använda språket på ett kreativt sätt.

Nyhetsrapportering: Tips på hur eleverna kan göra en lockande nyhetsrapportering om tigerns svårigheter och utmaningar.

Tigern som kom på besök:

En aktivitet för att uppmuntra fantasi och kreativitet genom att skriva berättelser. En tv-annons från WWF används som utgångspunkt.

Tigrar på gränsen: Eleverna provar på att skapa en övertygande kampanj för att hjälpa WWF att skydda tigrarna och deras livsmiljöer. Kampanjen kan sedan användas för att inspirera hela skolan.

Tigertapet: Som en del i att öka elevernas medvetenhet och förståelse för naturen och dess skönhet, skapar de en visuell utställning inspirerad av en berömd målning av Henri Rousseau.

KOPPLING TILL LGR 11

Ett av skolans mål är att varje elev visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Skolan ska också ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling.

Lgr 11, Kapitel 2, övergripande mål och riktlinjer

Övningarna i detta material har kopplingar till flera ämnen i läroplanen, både till syfte och centralt innehåll: Bild, Biologi, Geografi och Svenska.

Läs mer om kopplingen till de olika ämnena på www.wwf.se/tiger-lgr

Pictionary med utrotningshotade djur

Överblick

Med hjälp av ett spel lär sig eleverna att utforska koncepten kring utrotningshotade arter och diskutera vad som kan göras för att hjälpa till att skydda dessa djur och deras livsmiljöer.

Syfte/Mål

- Att lära sig vad begreppet "utrotningshotad" betyder och varför vissa arter är kategoriserade som utrotningshotade/i riskzonen
- Att utforska vad vi kan göra för att hjälpa till att skydda djurlivet och de naturliga livsmiljöerna

Vad du behöver

- WWFs faktakort om utrotningshotade djur
- Whiteboard/blädderblock
- Pennor

Kom igång

Diskutera vad eleverna redan vet om utrotningshotade djur. Välj ut en elev som får komma fram och rita ett av djuren på faktakorten med utrotningshotade djur. Resten av klassen gissar vilket djur det är. Diskutera sedan tillsammans vad det kan bero på att just det här djuret är utrotningshotat och vad man skulle kunna göra för att skydda det. Sedan är det en annan elevs tur att rita ett annat djur från faktakorten. Eleverna kan även läsa vidare om andra utrotningshotade djur och skapa fler kort för spelet.

Utrrotningshotade arter

För att kunna kontrollera hur det går för en art har Internationella naturvårdsunionen IUCN tagit fram ett system för att bedöma hur stor risk det är för en art att dö ut. Här är några av de olika klassificeringarna för hotade arter:

Utdöd: Arten har dött ut helt.

Utdöd i vilt tillstånd: Arten är utdöd i det vilda, men några individer finns kvar i fångenskap.

Akut hotad: Det finns en väldigt stor risk att arten kommer att dö ut.

Starkt hotad: Det finns en stor risk att arten kommer att dö ut.

Sårbar: Det finns en risk att arten kommer att dö ut.

Vad gör WWF?

WWFs mål är att skapa en framtid där människor lever i harmoni med naturen genom att bevara biologisk mångfald och minska människans ekologiska fotavtryck. WWF arbetar i samverkan med regeringar, civilsamhället (frivilliga och föreningar som inte är statliga) och andra naturvårdsorganisationer runt om i världen för att hjälpa till att skydda utrotningshotade djur och återställa deras livsmiljöer.

Orangutang från Borneo

Livsmiljö:

Skogar på ön Borneo

Hot:

Den olagliga handeln med växter och djur samt skog som huggs ner för timmer och för att odla palmolja

Tiger

Livsmiljö:

Höga berg i centrala Asien

Hot:

Jagad för in päls eller på grund av konflikt med bönder och boskapsdjur

Svart noshörning

Livsmiljö:

Mestadels i grässlätterna i södra Afrika

Hot:

Tjuvjakt för att ta deras horn, som ses som en statussymbol

Bergsgorilla

Livsmiljö:

Skog i bergen i centrala Afrika

Hot:

Förlust av livsmiljö, tjuvjakt, konflikt med människor, och klimatförändringar

Asiatisk elefant

Livsmiljö:

Grässlätterna och skogarna i Asien

Hot:

Förlust av livsmiljö, konflikt med människor och tjuvjakt

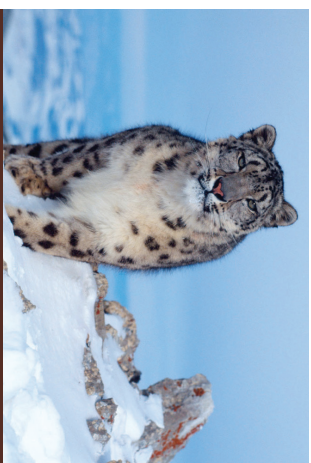
Blåval

Livsmiljö:

Alla hav utom Norra ishavet

Hot:

Föroreningar, sjöfart och klimatförändringar

Snöleopard

Livsmiljö:

Höga berg i centrala Asien

Hot:

Jagad för sin päls eller på grund av konflikt med bönder och boskapsdjur

Karetsköldpadda

Livsmiljö:

Atlanten och Stilla havet

Hot:

Fastnar i fiskenet, plundring av ägg, och färre platser där de kan lägga ägg på grund av klimatförändringar och turism

En upptäcktsresandes blogg – Dagen då jag mötte en tiger

Översikt

Genom denna kreativa skrivövning kommer eleverna få reda på mer om tigern och dess livsmiljö, samt använda sin fantasi och berättarförmåga för att beskriva hur det skulle kännas att möta en tiger ute i det vilda.

Syfte/mål

- Att lära sig mer om vad begreppet “utrotningshotad” betyder och varför vissa arter är kategoriserade som utrotningshotad/i riskzonen
- Att utforska vad vi kan göra för att hjälpa till att skydda djurlivet och de naturliga livsmiljöerna

Vad du behöver

- Bilder av tigrar
- Aktivitetsbladet “Möt den bengaliska tigern!”

Kom igång

För att komma igång med den här övningen kan klassen börja med att tillsammans titta på bilder av tigrar för att sedan diskutera hur de här djuren lever. Hur ser tigrar ut? Hur skulle du beskriva deras livsmiljö? Vad behöver de för att överleva? Vad äter de?

Be eleverna sedan föreställa sig hur det skulle kännas om de mötte en tiger ute i det vilda. Låt eleverna,

två och två, hitta fakta om tigern genom att läsa aktivitetsbladet och skriva ett kort blogginlägg om deras upplevelse. Vad hände? Var var de? Vad såg de? Hur kändes det? Vad gjorde de? De kan även välja en bild att ha med i sina inlägg.

Aktivitetsblad: **Möt den bengaliska tigern!**

Population: Färre än 2 650 bengaliska tigrar finns kvar i det vilda. Ungefär 2 200 av dem finns i Indien.

Vikt: Upp till 260 kilo – ungefär samma vikt som nio stycken 10-åringar skulle ha!

Längd: Upp till tre meter från nos till svans.

Utseende: Orange päls med svarta ränder och en vit mage. Ingen tiger har precis likadana ränder som en annan.

Livsmiljö: Den bengaliska tigern finns mestadels i skogar, grässlätter och i mangroveträsk i Indien. Mindre grupper kan hittas i Nepal, Bhutan och Bangladesh.

Mat: Tigrar jagar ensamma, främst under natten. De använder sin utmärkta hörsel och syn för att fånga sin mat – mestadels hjort, vildsvin och antiloper. De förföljer tyst sina byten tills de är tillräckligt nära för att attackera med sina kraftfulla käkar som kan döda med ett enda bett.

Största hoten: Förlust av livsmiljö. Mycket skog huggs ner och används till virke och jordbruk samt för att bygga vägar och järnvägar.

Konflikt med människan: Eftersom tigrarnas livsmiljöer blir förstörd och det blir allt färre vilda byten kan de istället jaga tamboskap. De riskerar då att bli dödade av bönder som försöker försvara sitt levebröd.

Tjuvjakt: Tigrar blir tjuvjagade (olagligt dödade) för sin päls och sina kroppsdelar. Dessa används i traditionell asiatisk medicin och ses som en statussymbol.

Vad gör WWF?

WWF arbetar med regeringar, andra naturvårdsorganisationer, individer och olika föreningar i samhället för att stoppa tjuvjakt och skogsskövling. WWF jobbar också med "tigerkämpar" som hjälper till att skydda och övervaka tigrar och deras livsmiljöer ...

Tigerhaiku

Översikt

Poesi är ett utmärkt sätt för elever att uttrycka sig, bearbeta information de lärt sig och använda språket på ett kreativt sätt. I den här övningen utforskar eleverna ord som beskriver både tigern och sina egna känslor för detta majestätiska djur. Efter det skriver de sin egen haikudikt.

Syfte/mål

- Att använda språket på ett kreativt sätt för att utforska naturen

Vad du behöver

- Bild av en tiger
- Whiteboard/blädderblock
- Pennor
- Inspirerande bilder från aktivitetsbladet

Kom igång

Eleverna kan arbeta i grupp. Låt dem titta på en bild på en tiger och utifrån det undersöka ord och fraser för att beskriva djuret och tillsammans bygga en ordbank (till exempel modig, djärv, mäktig, speciell, farlig, vacker, majestätisk). Eleverna skriver sedan egna haikudikter om tigern och dess livsmiljö. Ni kan också ha en haiku-tävling med hela skolan.

俳句

Haiku

Haiku är ursprungligen en japansk form av humoristisk kort dikt, med ursprung så långt tillbaka som 1400-talet. En traditionell haiku är uppbyggd av 17 stavelser som delas upp i tre delar om 5-7-5.

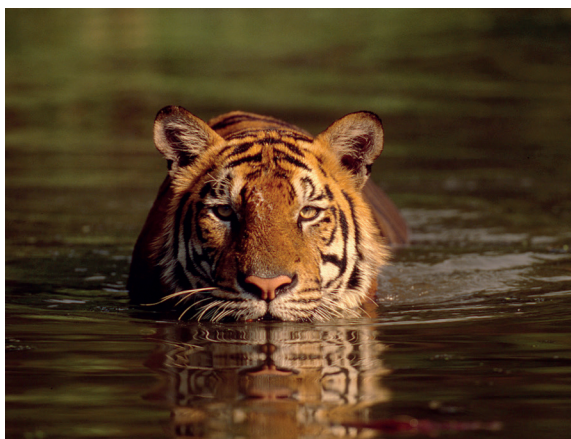

*Vart ska du bli av,
du sista av ditt släkte?
Du tiger och går*

*Tigern sätter sig
majestätiskt, på ett bi
Storlek vinner ej*

Aktivitetsblad: Bilder för inspiration

Nyhetsrapportering

Översikt

I den här övningen ska eleverna ta reda på mer om tigern och de faror den står inför. De ska sedan skapa en intresseväckande nyhetsrapport för att öka medvetenheten om vikten av att skydda dessa djur och deras livsmiljöer.

Syfte/mål

- Att lära sig mer om den svåra situationen för tigern
- Att skriva med ett specifikt syfte och för en speciell målgrupp

Vad du behöver

- Aktivitetsladet "Möt den bengaliska tigern!"
- Kartor och referensmaterial
- Ett nyhetsklipp

Kom igång

Samla klassen och titta på ett kort nyhetsinslag. Diskutera med klassen vad som gör att en nyhetsrapportering är bra, med inslaget som utgångspunkt. I par skapar eleverna sedan sin egen nyhet om tigern, och de svårigheter den står inför. De tar reda på vilka de största hoten mot tigrarna är och vad som kan göras för att skydda dem. De kan rapportera om en av dessa fem tigerarter: bengalisk, sibirisk, indokinesisk, malaj- och sumatratiger, eller fokusera på tigrar överlag. Låt sedan eleverna presentera sin rapport för klassen genom att till exempel göra en film, en bild eller en muntlig presentation.

1. Använd slagkraftiga rubriker för att få människor att vilja läsa din rapport
2. Sammanfatta vad din rapport handlar om i din första mening
3. Ge en kort beskrivning av berättelsen genom att använda fakta och data
4. Ha med dina egna åsikter om ämnet
5. Avsluta med en personlig kommentar eller citera någon som är relevant för nyheten.

När tigern kom på besök

Överblick

I den här aktiviteten ska eleverna använda WWFs tv-annons som utgångspunkt för att skriva en berättelse. De uppmuntras att undersöka sina egna känslor och åsikter samt vad de har lärt sig om tigrar och vad de behöver för att överleva i det vilda. Eleverna kan sedan dela sina berättelser för att engagera och inspirera en bredare publik.

Syfte/mål

- Att ta reda på mer om tigern och dess livsmiljö
- Att öva sin förmåga att sätta ihop en berättelse

Vad du behöver

- WWFs tv-annons:
https://youtu.be/9_SK-nNtPdE
- Aktivitetsbladet "När tigern gick ut genom köksdörren"

Kom igång

Visa WWFs annons som utgångspunkt för skrivandet av berättelsen. Varför ligger tigern på sängen? Vad kan ha hänt med den? Varför hjälper familjen den? Hur får annonsen dig att känna? Om filmen fortsatte, vad skulle hända närmast? Be eleverna att rita hur berättelsen fortsätter när tigern går ut från huset, genom att använda aktivitetsbladet. Baserat på bilderna kan eleverna sedan skriva berättelsen för att efteråt dela den med de andra.

Aktivitetsblad:

När tigern gick ut genom köksdörren

1

2

3

4

5

6

Tigrar på gränsen

Överblick

I den här övningen använder eleverna sina kunskaper för att skapa en kampanj och inspirera hela klassen och skolan till att hjälpa WWF att skydda tigern.

Syfte/mål

- Att utveckla känslan att vi alla kan göra en skillnad i världen
- Att öva på kreativt skrivande

Vad du behöver

- Aktivitetsbladet "Vår kampanjplan"
- Ett stort papper eller affisch, storlek A3, till varje grupp

Kom igång

I grupp ska eleverna skapa en kampanj för att uppmuntra hela skolan att hjälpa till med att skydda de utrotningshotade djuren. Börja med att diskutera vad eleverna har lärt sig om de svårigheter tigrarna möter, och brainstorma idéer. Varför är tigrar i fara, varför borde de bli räddade och vad kan vi göra för att hjälpa dem?

Eleverna ska sedan skapa en visuell översikt av sin kampanj på ett stort papper eller affisch genom att använda ord och bilder. Aktivitetsbladet erbjuder frågor för att hjälpa eleverna att definiera sin kampanj.

Låt varje grupp presentera sin idé för resten av klassen. Kanske kan kampanjen sedan ställas ut i en korridor eller i skolans matsal för att inspirera andra på skolan.

Aktivitetsblad

Vision

- Vilka förändringar vill ni se?
- Varför är det viktigt?

Vilka

- Vilka vill ni påverka?
(Elever i din skola, andra skolor, allmänheten, regeringar, företag)
- Vilka ska göra vad?
- Vilka kan tänkas hjälpa er?

När

- När ska kampanjen starta?
- Hur länge ska den hålla på?

Hur

- Hur kan ni påverka människor? (Till exempel en egen reklamfilm, skolmöten, insamlingsevent, sociala medier, artiklar i den lokala tidningen, lokalradio, diskussioner med experter, affischer, arbete med WWF och andra naturvårdsorganisationer).

Tigertapet

Överblick

Inspirerade av tigerns ränder och färger skapar eleverna en visuell bild för att öka medvetenheten kring vikten av att skydda tigrarna och för att uttrycka sina egna känslor för detta ståtliga djur.

Syfte/mål

- Att utvärdera och analysera kreativt arbete
- Att öka medvetenheten om vikten av att skydda det vilda djurlivet

Vad du behöver

- En bild av Henri Rousseaus målning "Tiger i en tropisk storm"
- Konst- och hantverksmaterial
- Ett ark per elev (30 cm x 15 cm)
- Konturer av en tiger

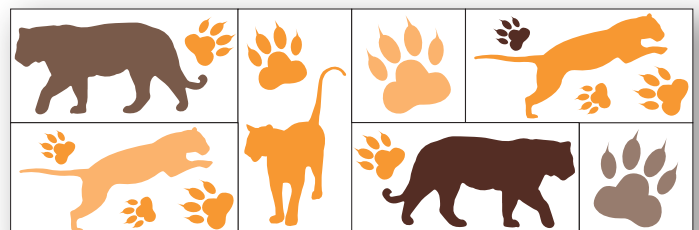
Kom igång

Visa Henri Rousseaus målning "Tiger i en tropisk storm" för att väcka elevernas engagemang och för att starta en diskussion. Vad visar målningen? Hur får den dig att känna? Vad kan konstnärens avsikt med målningen vara? Låt eleverna skapa en gemensam tapet för att uttrycka sina egna känslor för tigern. Genom att använda dess färger och ränder som inspiration kan

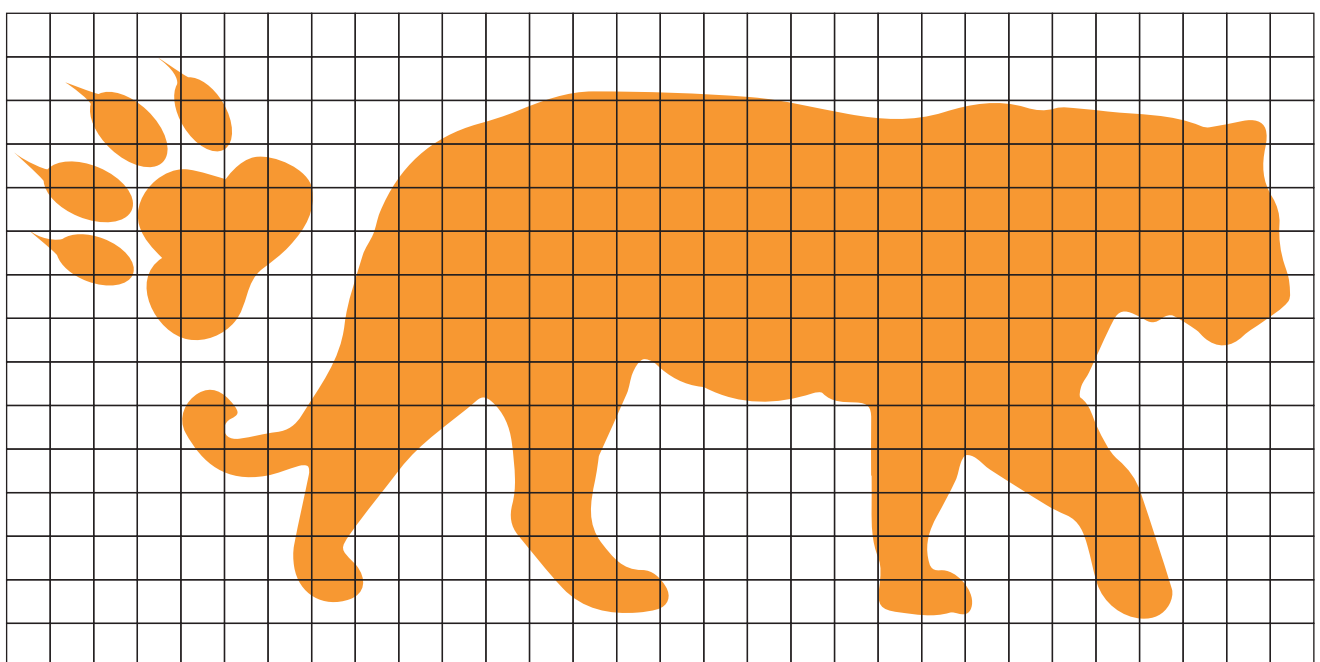
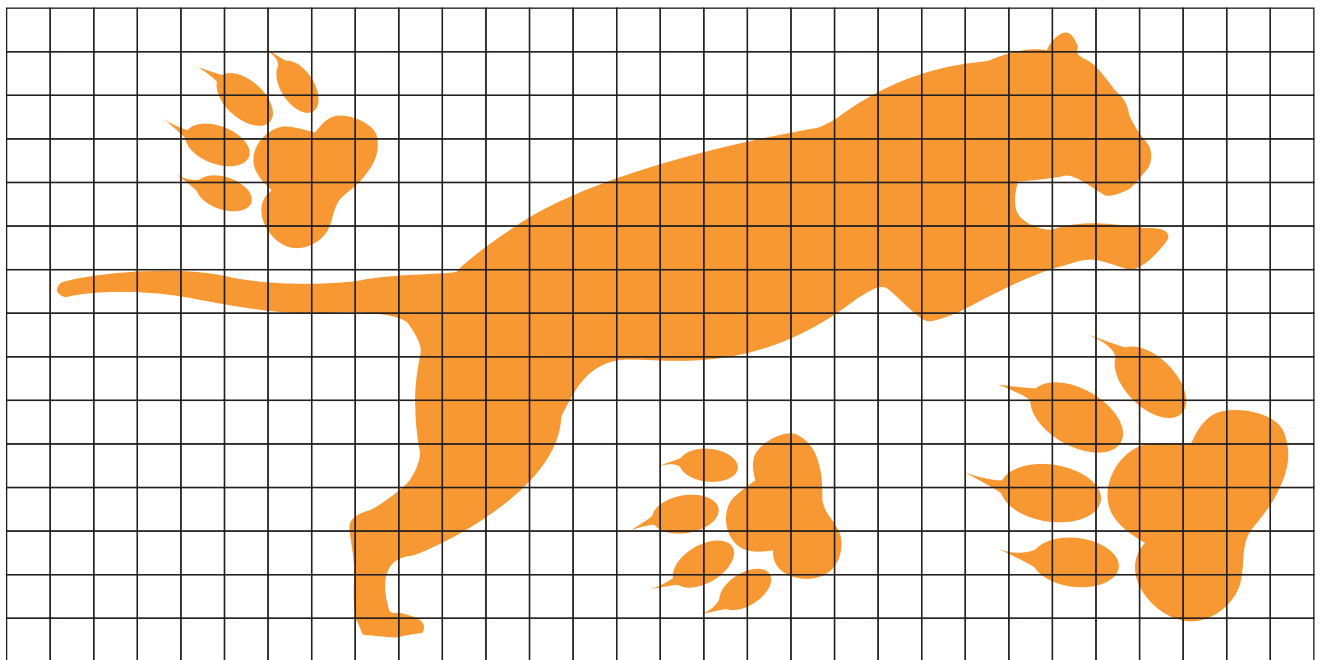
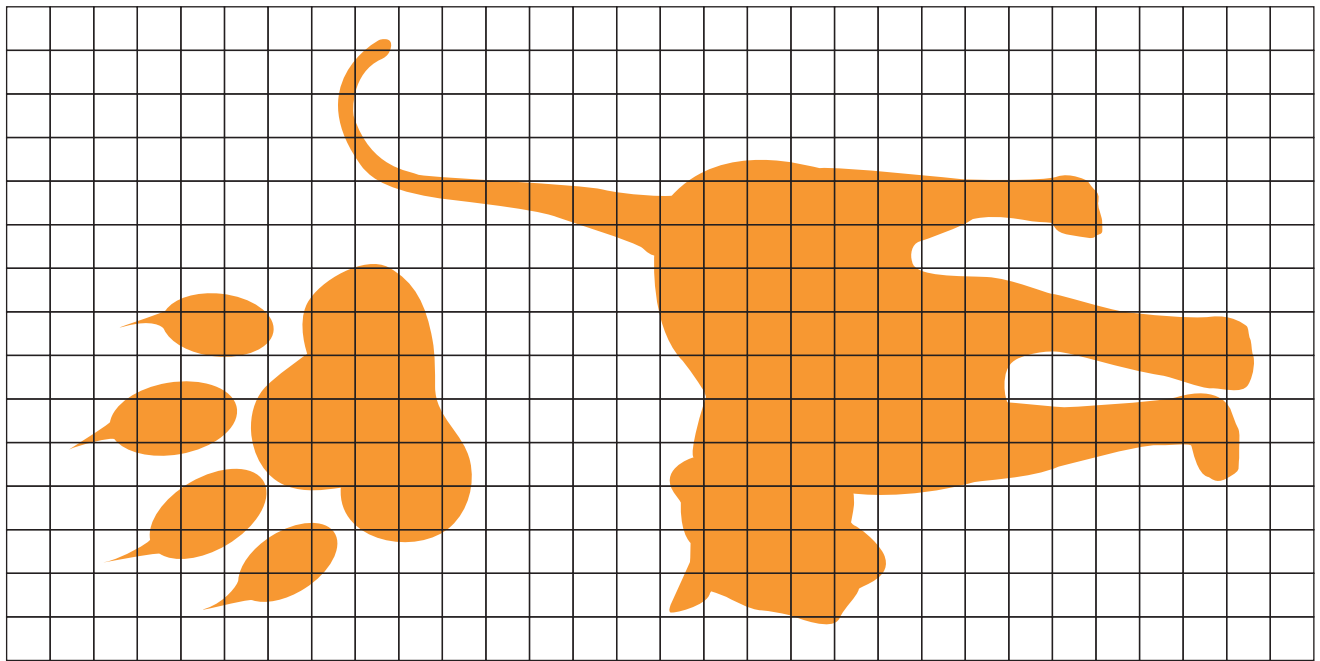

Henri Rousseaus "Tiger i en tropisk storm"

Tiger i en tropisk storm är en oljemålning på canvas som skapades 1891 av Henri Rousseau. Den visar en tiger som är redo att slå ner på sitt byte mitt i en tropisk storm med vind, blixtrar och regn. Tigerns byte är utanför kanten på målningen så åskådaren får föreställa sig vad utkomsten kommer att bli. Rousseau reste aldrig utanför Frankrike, men när han målade kunde han föreställa sig att han var varsomhelst i världen.

eleverna välja den uttrycksform de föredrar (teckning, målning, kol, collage, stygn och så vidare) och skapa sin egen ruta på tapeten.

Utbildningsmaterial från WWF

WWF utbildning är till för dig som vill lära eller för dig som är pedagog och vill hitta former, metoder och innehåll inom lärande för hållbar utveckling. www.wwf.se/utbildning

Ekologiska fotavtryck:

Skolkalkylator (H, Gy)

Matkalkylator (H, Gy)

Klimatkalkylator (H, Gy)

Fotavtryckstidning (H, Gy)

Energi och Klimat:

Earth Hour (F, L, M, H, Gy)

Planeträddarna (M)

Energi på hållbar väg (H, Gy)

Hållbara städer:

Vår stad 2030 (H, Gy)

Stadsliv (H, Gy)

Mat på hållbar väg:

Lärohandledning (H, Gy)

Biologisk mångfald:

Ett myller av liv (M, H, Gy)

Naturens tjänster (M, H, Gy)

Östersjön och vatten:

Östersjögrannar (H, Gy)

Vanliga växter och djur i Östersjön (H, Gy)

Storyline om våra Östersjögrannar (Gy)

Vatten på hållbar väg (H, Gy)

Övningar och inspiration:

Uppgiftsbank (F, L, M, H, Gy)

Interaktiva övningar (F, L, M, H, Gy)

Förskola:

Förskola på hållbar väg (FSK)

Därför finns vi

Vi arbetar för att hejda förstörelsen av jordens naturliga livsmiljöer och bygga en framtid där människor lever i harmoni med naturen.

www.wwf.se